

مدیریت اکوسیستم تناغزارهای طبیعی

دوست کاشت ایران

www.ketab.ir

سرشناسه: علی احمد کروری، سودابه، ۱۳۲۵

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت اکوسیستم ناغزارهای طبیعی و دست کاشت ایران / سودابه علی احمد کروری. (به سفارش دفتر روابط عمومی و امور بین الملل سازمان جنگلها مراتع و آبخیزداری کشور)

مشخصات نشر: تهران: پونه، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۲۱۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۸۱-۱۲-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: ناغ -- ایران

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ع ۲ ت SD۳۹۷/

رده بندی دیویی: ۶۳۴/۹۵۶

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۹۸۹۷۷

خ طالقانی شرقی - خ جهان - ساختمان پونه - شماره ۶ - طبقه سوم - تلفن ۷۷۶-۵۷۹۸

نام کتاب	:	مدیریت اکوسیستم ناغزارهای طبیعی و دست کاشت ایران (به سفارش دفتر روابط عمومی و امور بین الملل سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور)
مؤلف	:	سودابه علی احمد کروری - گروه تحقیقاتی فناوری زیست بومهای طبیعی پایدار
ناشر، صفحه آرایی و طراحی	:	پونه
نوبت چاپ	:	اول، ۱۳۹۳ (۲۰۱۴)
لینوگرافی، چاپ، صحافی	:	راه فردا
شمارگان	:	۱۰۰۰ جلد
قیمت	:	۱۵۰۰۰۰ ریال
شابک	:	۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۶۸۱ ۱۲ - ۲

زیربنای برنامه ریزی منابع طبیعی تجدیدشونده و محیط زیست کره زمین، از سال ۱۹۹۲ میلادی تحت عنوان دستور کار ۲۱، در چارچوب حفظ میهنه کره مانگی برای آیندگان تدوین شده است. قبل از آن مجمع عمومی سازمان ملل متحد در قطع نامه شماره ۳۸/۱۶۱ مورخ دسامبر ۱۹۸۳، کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه را تشکیل داده بود. کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه در ۱۹۸۷ در جلسه ای گزارشی را ارائه داد که حاوی کمالاتی های بشریت از روند سریع تخریب اکوسیستم کره زمین و افزایش فقر است. این گزارش جهانی مذکرات بین دول برای تهیه دستور کار ۲۱ قرار گرفت.

یکی از فرازی مهم دستور کار ۲۱ تشکیل کمیسیون توسعه پایدار (CSD) است. اولین نشست این کمیسیون در سال ۱۹۹۳ برگزار شد و تاکنون چند اجلاس نیز با دستور کارهای کل تشکیل شده است. برنامه کاری در فصل دوازدهم تحت عنوان اکوسیستم های شکننده و نوزدهم تحت عنوان حفاظت از تنوع زیستی این دستور کار، بنای پژوهش های انجام شده در مدل مدیریت ارائه شده در این کتاب بوده است. نکته قابل بحث آنکه وقتی طرح جامعی انجام می شود یا کتابی نوشته می شود بحث مثبت و منفی مدیریت ارائه شده کمتر مورد بحث و بررسی قرار می گیرد.

وقتی به طرح های انجام شده طی سال های ۱۳۷۴ و ۱۳۷۵ توسط مرحوم جانشین بر خوردم و آنها را مطالعه کردم متوجه شدم با چه دقت و وسواسی به مطالب ریز اجرایی مدیریت در حاشی و کویرهای ایران در چارچوب فناوری های شاخص آن زمان توجه داشته اند. اگر این مطالب به دستی مورد استناد بخش اجرا که خود خیز انجام طرح را پرداخت نموده است قرار می گرفت، تاکنون حداقل در منطقه خاور میانه، کشورهای ایران شاخص امر مدیریت در میان ناو کویرهای منطقه بود. جادارد بعنوان دانشجوی ایشان نسبت به این بردقت و خلوص کاری سر تعظیم فرود آورم.

کتاب حاضر بعد از اجرایی تحقیقات گروهی ۸ ساله روی نمازهای طبیعی و دست کاشت ایران، دو که مقدمه ای در ارتباط با شرایط موجود تنای زارها، پژوهش های انجام شده در خارج و داخل کشور و نحوه ارتباط تحقیقات انجام شده، با موضوع مورد بحث، نحوه اجرایی مدیریت صحیح را در عرصه های بیابانی کشور ایران پوشش داده است.

در امر مدیریت بیابان های ایران، ایجاد پوشش بیولوژیک با کمک درختچه تنای و شجرات ناشی از تنای کاری بعضی از گونه های نواهی خشک و نیمه خشک از جمله گونه های اسکینیل، کمور ایرانی و پاکستانی کم و بیش پژوهش های انجام گرفته ولی مورد انتخاب بذر مناسب (شناخته دار)، کمتر مورد توجه بوده است.

بهت انتخاب صحیح بذور و راه انتخاب طبیعی و تشخیص در شرایط آزمایشگاه قابل اجراستند. در این مدیریت کیفیت بذور و چگونگی انجام آزمایش روی آنها بعنوان زیربنای تولید نهال نیز مورد بحث قرار داده شده است.

مطالعه تنوع گونه ای تاک های ایران با دوروش بررسی های فیزیکی و معاینه با نگاه های ایزو آنالیز از جمله موارد مورد بحث در این کتاب است. بعضی از فصل های کتاب اختصاص به مطالعات اکولوژی و فوئولوژی این درختان در نواحی مختلف ایران دارد. بررسی گیاه تاک با مطالعات فیزیولوژی و میکروبیولوژی ادامه یافته است. بعد از بحث علمی فیزیولوژیک در فصل ششم، کلیه مباحث، تحت عنوان چگونگی اعمال مدیریت بهینه تاک زوای دست کاشت و طبیعی نتیجه گیری شده است. کتاب با بحث نقش اقتصادی درختان تاک در برنامه توسعه پایدار کشور پایان یافته است.

سودابه علی احمد کردری

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
فصل اول: اکوسیستم	۱۹
تعریف اکوسیستم	۲۰
روشهای ارزیابی اکوسیستم	۲۲
روشهای معمول در ارزیابی اکوسیستم	۲۳
۱- مقایسه تنوع گونه‌های گیاهی	۲۳
۲- مقایسه تنوع گونه‌ای و درون گونه‌ای	۲۳
۳- روش دندروکرونولوژی	۲۳
۴- ارزیابی اکوسیستم با استفاده از تغییرات تیپ گیاهی در طول زمان	۲۴
۵- ارزیابی اکوسیستم با انجام مطالعات بیولوژیک خاک	۲۴
۱-۵ کشت خاک	۲۴
۲-۵ ارزیابی اکوسیستم با انجام مطالعات آنزیمی در افق‌های مختلف بستر	۲۴
اکوسیستم بیابانی چیست؟	۲۵
کویر	۲۶
بیابان‌زایی کدام است؟	۲۷
فصل دوم: گیاهشناسی	۲۹
گیاهشناسی و تاریخچه	۳۰
مقدمه و سابقه تحقیق	۳۰
گیاهشناسی تاغ	۳۲
مشخصات خانواده اسفناجیان	۳۲
تفکیک گونه‌های مختلف تاغ ایران با کمک فتوتیپ	۳۴
بعضی از مشخصات چند گونه مهم تاغ ایران	۳۴
سیاه تاغ	۳۴
زرد تاغ	۳۵
تاغ بوته‌ای	۳۶
سیستماتیک مدرن	۳۷
چرا تفکیک صحیح گونه‌ها در مدیریت اکوسیستم‌های طبیعی و دست کاشت مهم است؟	۳۷
فصل سوم: پاره‌ای از تحقیقات انجام شده روی تاغ در ایران و جهان	۴۳
ادبیات موضوع	۴۴
فصل چهارم: اکولوژی تاغ‌زارهای مهم ایران	۵۳
بیوسنوز	۵۴
پوشش گیاهی	۵۴

۵۴	اکولوژی
۵۴	میدان اکولوژی
۵۵	نقشه محدوده مطالعات
۵۶	مطالعات اکولوژی استان خراسان
۵۶	موقعیت شهرستان سبزوار
۵۶	منطقه حارث آباد
۵۷	منطقه باغان
۵۷	منطقه یحیی آباد
۵۷	منطقه قدیم آباد
۵۷	منطقه ده نبی
۵۷	زمینشناسی مناطق مطالعه شده
۵۸	هوا و اقلیم
۵۹	خاکشناسی و قابلیت اراضی
۶۰	پروفیل‌های حفر شده در تاغ‌زارهای ده نبی
۶۰	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار سبز
۶۰	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار زرد
۶۱	پروفیل‌های حفر شده در تاغ‌زارهای قدیم آباد
۶۱	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار سبز
۶۱	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار زرد
۶۱	پروفیل‌های حفر شده در تاغ‌زارهای حارث آباد
۶۱	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار سبز
۶۲	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار زرد
۶۲	پروفیل‌های حفر شده در تاغ‌زارهای دلقتند
۶۲	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار سبز
۶۲	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار زرد
۶۳	پروفیل‌های حفر شده در تاغ‌زارهای یحیی آباد
۶۳	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار سبز
۶۳	پروفیل حفر شده در تاغ‌زار زرد
۶۴	نتایج پروفیل‌های خاک مناطق ذکر شده
۶۵	گونه‌های همراه جوامع تاغ در شهرستان سبزوار
۶۶	آماربرداری پایه‌های سبز و زرد تاغ‌زارهای سه منطقه مطالعاتی سبزوار
۶۶	الف- جوامع سبز و زرد تاغ‌زارهای منطقه باغان
۶۶	ب- جوامع سبز و زرد تاغ‌زارهای منطقه یحیی آباد
۶۷	پ- جوامع سبز و زرد تاغ‌زارهای منطقه ده نبی
۶۷	ت- جوامع سبز و زرد تاغ‌زارهای منطقه قدیم آباد

۶۷	بررسی عمق توسعه ریشه تاغ در مناطق مطالعاتی
۶۸	فون منطقه، بیماری و آفات تاغزارهای منطقه
۶۹	جمع بندی مطالعات اکولوژی تاغزارهای سبزوار
۷۰	اکولوژی استان یزد
۷۱	ویژگی های اکولوژیک محل اجرای طرح در تاغزارهای دست کاشت اشکذر
۷۴	نتایج بررسی خاک بستر تاغزارهای دست کاشت اشکذر
۷۴	مطالعات اکولوژی دو تاغزار طبیعی استان یزد
۷۴	تاغزار طبیعی رباط پشت بادام
۷۵	تاغزار طبیعی مروست
۷۵	جمع بندی اکولوژی تاغزارهای یزد
۷۶	اکولوژی تاغزارهای استان سمنان
۷۷	تاغزارهای طبیعی استان سمنان
۷۷	الف- تاغزارهای طبیعی بل ابریشم
۷۸	ب- تاغزار طبیعی دوشاخ عباس آباد
۷۸	پ- تاغزار طبیعی خوار توران
۷۸	۱- تاغزار احمدآباد خوار توران
۷۸	۲- تاغزار ابشار خوار توران
۷۸	۳- تاغزار رضا آباد خوار توران
۷۹	۴- تاغزار کویر مبینان
۷۹	چ- تاغزار طبیعی چاه جم
۷۹	تاغزارهای دست کاشت استان سمنان
۷۹	۱- تاغزارهای دست کاشت بکران
۷۹	۲- تاغزارهای دست کاشت سرخده
۸۰	۳- تاغزارهای دست کاشت حسن آباد
۸۱	۴- تاغزارهای دست کاشت محسن آباد گرمسار
۸۴	ویژگی های عمومی اقلیم محسن آباد گرمسار
۸۵	مطالعات خاکشناسی
۸۶	نتایج پروفیل های ۱ و ۲
۸۸	فلور منطقه
۸۸	فون منطقه
۸۸	جمع بندی مطالعات اکولوژی تاغزارهای سمنان
۹۰	اکولوژی تاغزارهای استان اصفهان
۹۰	ویژگی های اکولوژیک تاغ کاری های کاشان
۹۰	موقعیت اقلیمی
۹۱	فلور منطقه

۹۱	فون منطقه
۹۲	سایر مناطق
۹۲	استان سیستان و بلوچستان
۹۲	اکولوژی بعضی از تاغزارهای طبیعی و دست کاشت سیستان
۹۲	تاغزارهای زاهدان به میرجاوه و بمپور
۹۳	منطقه تاسوکی
۹۳	منطقه نیاک
۹۴	تاغزارهای منطقه بلوچستان
۹۴	گوهرکوه یا گوهردشت
۹۴	منطقه شمس آباد
۹۴	منطقه سردگان
۹۵	منطقه بمپور
۹۵	اکولوژی استان کرمان
۹۶	منطقه یافت و رابر
۹۶	آفات و امراض شناخته شده تاغزارهای طبیعی و دست کاشت ایران
۹۸	مساحت جنگل‌های دست کاشت مناطق بیابانی
۹۹	فصل پنجم: فنولوژی تاغزارهای مهم ایران
۱۰۰	۱- فنولوژی تاغزارهای استان خراسان (منطقه سبزوار)
۱۰۲	۲- فنولوژی تاغزارهای دست کاشت یزد (اشکدر)
۱۰۴	۳- فنولوژی تاغزارهای استان سمنان (منطقه گرمسار)
۱۰۹	جمع بندی مطالعات اکولوژی و فنولوژی انجام شده در کشور
۱۱۳	فصل ششم: تأثیر پارامترهای فیزیولوژی و ژنتیکی در زردشدن تاغزارهای دست کاشت
۱۱۴	فیزیولوژی
۱۱۴	ژنتیک
۱۱۴	مطالعات فیزیولوژی و ژنتیک
۱۱۵	نحوه دریافت عناصر سدیم، پتاسیم، کلسیم و منیزیم در تاغ‌های سبز و زرد چگونه است؟
۱۱۵	تعریف آنزیم
۱۱۶	پراکسیداز
۱۱۷	بررسی تغییرات فصلی کاتیون‌ها طی چهار فصل سال
۱۲۰	مطالعات آنزیمی: هدف مقایسه نحوه عکس العمل پایه‌های زرد و سبز تاغ در فصول مختلف
۱۲۴	مطالعه تغییرات کمی آنزیم پراکسیداز در چهار تکرار تحت تیمارهای pH، H_2C و دما
۱۲۴	الف- مقایسه تأثیر تنش pH در تاغ‌های سبز و زرد (در سه تکرار)
۱۲۶	بحث روی تغییرات pH
۱۲۶	ب- مقایسه تأثیر تنش H_2C در تاغ‌های سبز و زرد (در سه تکرار)
۱۲۷	بحث روی تغییرات EC

۱۲۸	ج- تغییرات حرارتی
۱۲۹	مقایسه کیفی پروتئین و پراکسیداز بذور درختان سبز و زرد تاغ در مناطق شنی و رسی
۱۳۰	مقایسه الگوهای پراکسیدازی تاغزارهای زاهدان و دامنه تفتان
۱۳۳	فصل هفتم: همزیستی
۱۳۴	همزیستی
۱۳۵	میکوریز
۱۳۶	بعضی از نقش‌های قارچ‌های میکوریزی
۱۳۶	۱- افزایش جذب رطوبت و مواد غذایی
۱۳۷	۲- اصلاح بافت خاک
۱۳۸	۳- تاثیر بر مقاومت گیاه در برابر عوامل بیماری‌زای بیولوژیک و مواد سمی خاک
۱۳۸	۴- تولید هورمون‌ها در گیاه
۱۳۹	استان خراسان شمالی
۱۴۰	استان یزد
۱۴۱	بحث و نتیجه‌گیری
۱۴۲	بحث و نتیجه‌گیری کلی مطالعات انجام شده
۱۵۳	گیاه سبط (سبد)
۱۵۶	جمع بندی نهایی
۱۵۷	فصل هشتم: مدیریت اکوسیستم‌های طبیعی و دست‌کاشت تاغزارهای ایران
۱۵۸	نحوه مدیریت تاغزار طبیعی
۱۵۹	شمای کلی مدیریت تاغزارهای طبیعی
۱۵۹	الف- منشأیابی برداشت شنه‌های روان
۱۶۰	ب- تهیه نقشه مسیر حرکت شن‌های روان
۱۶۰	ج- تعیین مساحت مخروط فرسایشی شنه‌های روان
۱۶۱	شمای کلی مدیریت احیای تاغزارهای طبیعی ایران
۱۶۲	۱- شناخت اکوسیستم طبیعی تاغزار
۱۶۲	۱-۱- تعیین محدوده جغرافیایی تاغزارهای طبیعی
۱۶۲	۱-۲- پارامترهای اقلیمی
۱۶۲	۱-۳- تعیین نوع بستر
۱۶۳	۱-۴- شناسایی گیاهان و جانوران همزیست
۱۶۳	۱-۵- تعیین درصد تخریب تاغزارهای طبیعی و دلیل آن
۱۶۴	۲- هدایت روند احیای اکوسیستم تاغزارهای طبیعی
۱۶۴	۱-۲- انتخاب طبیعی پایه‌های شاخص
۱۶۴	۲-۲- جمع‌آوری بذور و احتمالا قلمه مورد نیاز (بدلیل توانایی‌های خاص)
۱۶۵	۳- حفاظت
۱۶۷	۴- بهره‌برداری

۱۶۷	شمای کلی اجرای مدیریت تاغزارهای دست کاشت
۱۷۱	تفسیر بعضی از بندها
۱۷۱	شناخت اکوسیستم منطقه مدیریت کاشت تاغ
۱۷۱	تعیین محدوده اجرای طرح
۱۷۱	تجیت بیولوژیک تاغزارهای دست کاشت
۱۷۲	مطالعات پایش گیاهی بستر
۱۷۴	مطالعات پایش بافت بیولوژیک خاک
۱۷۴	مطالعات پایش اقتصادی
۱۷۵	فصل نهم: نقش درختان تاغ در اقتصاد و توسعه پایدار کشور
۱۸۱	منابع
۱۹۱	پیوست
۱۹۲	مقاله پیوست: Dornid Ecosystem: A natural Approach in desertification control
۲۰۵	تصاویر پیوست
۲۱۵	چکیده انگلیسی